

ΙΟΑΝΝΙΔΕΣ ΔΕΜΕΤΡΙΟΥ

Στις 16/4/2025 το Ανώτατο Δικαστήριο του Ηνωμένου Βασιλείου – UK Supreme Court – εξέδωσε μια πολύ σημαντική απόφαση.

Το αντικείμενο της απόφασης αυτής δεν ήταν άλλο παρά η ορθή ερμηνεία της έννοιας των όρων «άνδρας», «γυναίκα» και «φύλο» στον Νόμο περί Ισότητας του 2010 («EA 2010»).

Η ανάλυση και το σκεπτικό του δικαστηρίου είναι άψογα για την απλότητα, τη λογική, τη νομική επιχειρηματολογία καθώς και την έλλειψη λεκτικών και νομικών ακροβασιών που πολλές φορές σε τέτοιες υποθέσεις τείνουν να συγχύζουν παρά να βοηθούν.

Το μήνυμα είναι καθαρό:

Με πλήρη σεβασμό στα δικαιώματα των τριών ατόμων – «άνδρας» σημαίνει βιολογικός άνδρας και «γυναίκα» σημαίνει μόνο βιολογική γυναίκα.

Η απόφαση αυτή, αν και δικαιώνει πλήρως τον Πρόεδρο Donald Trump, δίνει απάντηση σε πολλούς από τους προβληματισμούς της «σιωπηρής πλειοψηφίας» της κοινωνίας και οριστικό τέλος στις παράλογες τοποθετήσεις και απαιτήσεις μερικών.

Αυτοί που δεν συμφωνούν μπορούν, βεβαίως, να απαιτήσουν αλλαγή της νομοθεσίας.

Η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου αναμένεται ότι θα προχωρήσει στην εφαρμογή της απόφασης σε όλη της την έκταση.

Παραθέτω πιο κάτω μια σύνοψη των κύριων σημείων της απόφασης όπως έχει ετοιμαστεί από το ίδιο το Δικαστήριο για σκοπούς ενημέρωσης του Τύπου.

Το δικαστήριο συνηθίζει σε σημαντικές υποθέσεις που ενδιαφέρουν την κοινή γνώμη να ετοιμάζει τέτοιες συνόψεις των αποφάσεων του σε απλή και κατανοητή γλώσσα για την ορθή ενημέρωση του κοινού.

ΙΟΑΝΝΙΔΕΣ ΔΕΜΕΤΡΙΟΥ

Απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου του Ηνωμένου Βασιλείου

16 Απριλίου 2025

Τίτλος Υπόθεσης: For Women Scotland Ltd (Εφεσείων) ν The Scottish Ministers (Εφεσίβλητοι – Καθ' ου η Έφεση) [2025] UKSC 16.

Δικαστές: Lord Reed (President), Lord Hodge (Deputy President), Lord Lloyd Jones, Lady Rose and Lady Simler

Ιστορικό της Έφεσης

Το ζήτημα που καλείται να κρίνει το Ανώτατο Δικαστήριο σε αυτή την έφεση αφορά την ερμηνεία νομοθεσίας, συγκεκριμένα τη σημασία των όρων «άνδρας», «γυναίκα» και «φύλο» στον Νόμο για την Ισότητα του 2010 («EA 2010»).

Η παρούσα έφεση προέκυψε ως απάντηση στον ορισμό του όρου «γυναίκα» στον Νόμο για την Αντιπροσώπευση των Φύλων σε Δημόσια Συμβούλια (Σκωτία) του 2018 («ASP 2018») και στις σχετικές κανονιστικές οδηγίες. Η εν λόγω νομοθεσία θέσπισε στόχους αντιπροσώπευσης φύλου με σκοπό την αύξηση του ποσοστού γυναικών σε δημόσια συμβούλια της Σκωτίας. Ο νόμος ASP 2018 και η αρχική καθοδήγηση όριζαν τη «γυναίκα» ως περιλαμβανόμενα άτομα: (i) με το προστατευόμενο χαρακτηριστικό της αλλαγής φύλου, (ii) που ζουν ως γυναίκες, και (iii) που σκοπεύουν να υποβληθούν / υποβάλλονται

/ έχουν υποβληθεί σε διαδικασία αλλαγής φύλου. Το 2020, ο Εφεσείων, μια εθελοντική φεμινιστική οργάνωση που προασπίζεται τα δικαιώματα των γυναικών στη Σκωτία, προσέβαλε τη σχετική καθοδήγηση. Το Inner House έκρινε ότι ο εν λόγω νομικός ορισμός ήταν παράνομος, καθώς αφορούσε τομέα του δικαίου που υπάγεται στο Κοινοβούλιο του Ηνωμένου Βασιλείου (ίσες ευκαιρίες) και συνεπώς εκφεύγει της νομοθετικής αρμοδιότητας του Κοινοβουλίου της Σκωτίας («FWS1»).

Κατόπιν της FWS1, οι Υπουργοί της Σκωτίας εξέδωσαν νέα κανονιστική καθοδήγηση, η οποία αποτελεί το αντικείμενο της παρούσας έφεσης. Η νέα καθοδήγηση δηλώνει ότι, βάσει του ASP 2018, ο ορισμός της «γυναίκας» ταυτίζεται με εκείνον του EA 2010. Το άρθρο 212 του EA 2010 ορίζει τη «γυναίκα» ως «θηλυκό οποιασδήποτε ηλικίας». Επιπλέον, η νέα καθοδήγηση δηλώνει ότι ένα άτομο με Πιστοποιητικό Αναγνώρισης Φύλου (Gender Recognition Certificate) – («GRC») που αναγνωρίζει το φύλο του ως θηλυκό, θεωρείται γυναίκα για τους σκοπούς του ASP 2018.

Το GRC είναι ένα έγγραφο που επιτρέπει στα τρανς άτομα να αλλάξουν νομικά το φύλο τους. Ο Νόμος για την Αναγνώριση Φύλου του 2004 («GRA 2004») ορίζει ότι ένας ενήλικος μπορεί να λάβει GRC εφόσον προσκομίσει αποδείξεις ότι πάσχει ή έπασχε από δυσφορία φύλου, ζει στο αποκτηθέν

ΙΟΑΝΝΙΔΕΣ ΔΕΜΕΤΡΙΟΥ

φύλο του για δύο χρόνια και σκοπεύει να συνεχίσει να το κάνει μέχρι τον θάνατό του.

Το 2022, ο Εφεσείων προσέβαλε τη νομιμότητα της νέας κανονιστικής καθοδήγησης. Υποστηρίζει ότι ο ορισμός της «γυναίκας» στον ΕΑ 2010 αναφέρεται στο βιολογικό φύλο, πράγμα που σημαίνει ότι μια τρανς γυναίκα με GRC (βιολογικός άνδρας με GRC στο θηλυκό φύλο) δεν θεωρείται «γυναίκα» υπό τον ΕΑ 2010 και, κατά συνέπεια, υπό τον ΑΣΠ 2018. Ο Καθ' ού η έφεση ισχυρίζεται ότι ο ορισμός της «γυναίκας» στον ΕΑ 2010 αναφέρεται στο «πιστοποιημένο φύλο», που περιλαμβάνει τις τρανς γυναίκες με GRC. Στις 13 Δεκεμβρίου 2022, το Outer House απέρριψε την αίτηση του Εφεσείοντος. Ακολούθησε έφεση στο Inner House, το οποίο απέρριψε την έφεση την 1η Νοεμβρίου 2023. Ο Εφεσείων προσέφυγε τώρα στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Απόφαση

Το Ανώτατο Δικαστήριο δέχεται ομόφωνα την έφεση. Κρίνει ότι οι όροι «άνδρας», «γυναίκα» και «φύλο» στον ΕΑ 2010 αναφέρονται στο βιολογικό φύλο. Οι Lord Hodge, Lady Rose και Lady Simler εκδίδουν κοινή απόφαση, με την οποία συμφωνούν οι λοιποί δικαστές.

Λόγοι της Απόφασης

Νομικό Υπόβαθρο

Η προστασία από διακρίσεις λόγω φύλου αναγνωρίστηκε αρχικά με τον Νόμο για τις Φυλετικές Διακρίσεις του 1975 («SDA 1975»), ο οποίος απαγόρευε τη λιγότερο ευνοϊκή μεταχείριση των γυναικών λόγω φύλου (άμεσες διακρίσεις) καθώς και τις έμμεσες διακρίσεις [36]-[40]. Το νομοθέτημα προέβλεπε και εξαιρέσεις, παραδείγματος χάριν, για λόγους ευπρέπειας και ιδιωτικότητας σε κοινές εγκαταστάσεις [41]-[48]. Οι λέξεις «άνδρας» και «γυναίκα» χρησιμοποιούνταν για να προσδιορίσουν ομάδες βάσει βιολογικού φύλου, με σαφή πρόθεση του Κοινοβουλίου [51], [162].

Σε απάντηση στην υπόθεση P κατά S και Νομαρχία Κορνουάλης στο ΔΕΕ, θεσπίστηκαν οι Κανονισμοί του 1999 για την Προστασία από Διακρίσεις λόγω Αλλαγής Φύλου, που τροποποίησαν τον SDA 1975 ώστε να συμπεριλάβουν τη σχετική απαγόρευση. Ωστόσο, δεν τροποποιήθηκε ο ορισμός των όρων «άνδρας» και «γυναίκα» [54]-[62].

Ο SDA 1975 και οι Κανονισμοί του 1999 καταργήθηκαν και αντικαταστάθηκαν από τον ΕΑ 2010, ο οποίος συνέκλινε και τροποποίησε το ισχύον δίκαιο. Ο ΕΑ 2010 προστατεύει ομάδες κατά διακρίσεων λόγω

Ι Ο Α Ν Ν Ι Δ Ε Σ

Δ Ε Μ Ε Τ Ρ Ι Ο Υ

χαρακτηριστικών όπως το φύλο και η αλλαγή φύλου [113]-[116], [142]-[149]. Δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι ο ΕΑ 2010 τροποποίησε το νόημα των όρων [162]-[164].

Ερμηνεία του GRA 2004

Το άρθρο 9(1) του GRA 2004 δηλώνει ότι τα άτομα με GRC θεωρούνται ως το αποκτηθέν φύλο τους «για κάθε σκοπό». Το άρθρο 9(3) επιτρέπει την εξαίρεση αυτού του κανόνα από άλλο νόμο ή κανονισμό [75], χωρίς να απαιτείται ρητή διατύπωση ή αναγκαία συνεπαγωγή [99]-[104]. Η εξαίρεση εφαρμόζεται όταν η εφαρμογή του άρθρου 9(1) θα οδηγούσε σε σύγκρουση ή σε μη λειτουργικότητα [156].

Ερμηνεία του ΕΑ 2010

Ο ΕΑ 2010 δεν περιέχει ρητή αναφορά για την επίδραση του άρθρου 9(1) του GRA 2004 [158]. Επομένως, απαιτείται προσεκτική ανάλυση για να διαπιστωθεί αν οι διατάξεις του αναφέρονται σε βιολογικό φύλο ή αν η έννοια του πιστοποιημένου φύλου θα τις καθιστούσε αντιφατικές [159]-[161].

Η ερμηνεία με βάση το φυσικό φύλο είναι η μόνη συμβατή με τη γλώσσα και τη λογική των διατάξεων για τις διακρίσεις φύλου [168]-[172]. Για παράδειγμα, οι διατάξεις για εγκυμοσύνη και μητρότητα βασίζονται στη

βιολογική ικανότητα κύησης, άρα αφορούν μόνο βιολογικές γυναίκες [177]-[188].

Η έννοια του πιστοποιημένου φύλου θα δημιουργούσε δύο υποομάδες στο προστατευόμενο χαρακτηριστικό της αλλαγής φύλου, γεγονός που θα δυσχέραινε την εφαρμογή της νομοθεσίας [198]-[203], και θα υπονόμει δικαιώματα άλλων ομάδων, όπως οι λεσβιακές οργανώσεις [204]-[209].

Άλλες διατάξεις που απαιτούν βιολογική ερμηνεία περιλαμβάνουν τις υπηρεσίες ενός φύλου, κοιτώνες, πανεπιστημιακά ιδρύματα, σωματεία, τον αθλητισμό, την ισότητα στο δημόσιο τομέα και τις ένοπλες δυνάμεις [211]-[246].

Το Δικαστήριο απορρίπτει την άποψη ότι ο όρος «γυναίκα» μπορεί να έχει διττή ερμηνεία στον ΕΑ 2010. Η σημασία των όρων πρέπει να είναι συνεπής [189]-[197].

Το Δικαστήριο καταλήγει ότι οι σχετικές διατάξεις του ΕΑ 2010 υπάγονται στο άρθρο 9(3) του GRA 2004. Συνεπώς, οι όροι «φύλο», «άνδρας» και «γυναίκα» αναφέρονται στο βιολογικό φύλο. Άρα, άτομο με GRC στο θηλυκό φύλο δεν εμπίπτει στον ορισμό της «γυναίκας» στον ΕΑ 2010 και οι κανονιστικές οδηγίες των Υπουργών της Σκωτίας είναι λανθασμένες [264], [266].

ΙΟΑΝΝΙΔΕΣ ΔΕΜΕΤΡΙΟΥ

Προστασία από Διακρίσεις

Η παρούσα ερμηνεία δεν αφαιρεί την προστασία από τα τρανς άτομα, με ή χωρίς GRC. Είναι προστατευμένα έναντι διακρίσεων λόγω αλλαγής φύλου και μπορούν να επικαλεστούν τις σχετικές διατάξεις του ΕΑ 2010, περιλαμβανομένων των άμεσων και έμμεσων διακρίσεων καθώς και παρενόχλησης [248]-[263].

Ανδρέας Δημητρίου

Διευθύνων Σύμβουλος
Ιωαννίδης Δημητρίου Δ.Ε.Π.Ε.

a.demetriou@idlaw.com.cy

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Η παρούσα σύνοψη παρέχεται για διευκόλυνση στην κατανόηση της απόφασης του Δικαστηρίου. Δεν αποτελεί μέρος του σκεπτικού της απόφασης. Το πλήρες κείμενο της απόφασης είναι το μόνο αυθεντικό έγγραφο και είναι δημόσια διαθέσιμο στη σελίδα: *Decided cases - The Supreme Court*